بازنەی خەرمانەی زێ یان پەردەی کچێنی.. بەیان ناسیح

هاوڕێیەکم لەم ڕۆژانەدا لینکی بەرنامەیەکی تەندروستی کەناڵەکی تەلەفزیۆنی کوردی بۆ ناردم. پێشکەشکەری بەرنامەکە بەم پرسیارە دەستپێدەکات "پەردەی کچێنی بەچ شتێک لادەچێت جگە لە پرۆسەی هاوسەرگیری؟"

یەکێ لەو دوو دکتۆرە میوانانەی کە بانگکرابوون بۆ بەرنامەکە پزیشکێکی داوەری بوو و گوتی " … خۆی زەبری دەرەکی بەهێز دەبێتە هۆی لادانی پەردەی کچێنی، بەڵام لەحاڵەتێکدا دەبێت بترسی کە خوێنەکەی بینی ئەگەر خوێنەکەی نەبینی پێویست بەترس ناکات، بۆ نموونە لەهەموو وەرزشەکان زیاتر کەحاڵەتی لادانی پەردەی کچێنی تێدا ڕوودەدات ئەسپ سوارییە، کاراتێیە یان پایسکل. ئەو سێیە وەکی ئەوەی ئەمن بینیتم وەکو پزیشکێکی دادوەری حالاتی لەکەوتووە تەوە بەلام کەخوێنی بینی ئینجا دە ڕوو لە پزیشکی دادوەری دەکات واتا نەک خوێنی نەبینی و بلێ بەربووەتەوە…"

ئەمە گفتوگۆیەکی بەر لە پێنجا ساڵ لەمەوبەر نییە بەڵکو بەرنامەیەکی زیندوی ئەم سەردەمەیە کە بینەری زۆری هەیە بابەتی جیاوازو هۆشیاری پزیشکی بڵاودەکاتەوە لە کوردستاندا و تا ئێرە جگە لەدەستخۆشی لەو پرۆگرامە بۆ بڵاوکردنەوەی زانیاری تەندروستی کە زۆر پێویستە بوونی هەبێت هیچ بۆچوونێکی دیکەم نییە.
بەڵکو ڕەخنەی من لێرەدا لە ناوەڕۆکی باسەکەیانە لەسەر "پەردەی کچێنی".

چەند جار گوێم لەگفتوگۆکە کرد، بەهەوڵی تێگەیشتن لەچۆنیەتی لێکدانەوەکانیان لەڕووانگەی ئەو سێ دکتۆرەوە، ئەوەی ئآشکرایە ئەو سێ دکتۆرە، پێشکەشکارو میوانەکان لەسەر خاڵێک هاوکۆکن ئەویش بوونی پەردەیەک وەکو شتێکی سابت. هەر ئەم خاڵە وایکرد ئەم بابەتە بنووسم و بە دیدێکی جیاوازەوە ئەو بابەتە هەڵسەنگێنم.

بەپرسیارە دەستپێدەکەم ئەویش ئایا ئەم سێ دکتۆرە پشت بە زانست دەبەستن لە باسەکەیاندا؟ بەداخەوە ئەمە ڕوونادا لەدیدی منەوە لەکاتێکدا دەزانین زانستی پزیشکی لە پێشڕەویدایە و ئەو زانستانەی ئەمڕۆ دانی پێدا نراوەو خراوەتە باری پراکتیکەوە نموونەیان زۆرە

لەهەموو بوارەکانەوە.

لەبەرگرنگی بابەتەکە ئاواتەخوازی ئەوەبووم ئەم دکتۆرانە وەکو ئەرکی پیشەیان پشتیان بەزانست ببەستایەو لەو گۆشەیەوە روونیان بکردایەتەوە نەک بەهێزکردنی ئەو وێنەیەی سەدەها ساڵە کۆمەڵگا بەگوێچکەی منداڵی کچدا دەیچرپێنن: "ئاگات لەخۆت بێت بابنت نەپڕێ". روونکردنەوەی دروست لەم بابەتە کارێکی گرنگە بەتایبەت کاتێک کەسانی پرۆفیسیۆنال و شارەزا قسەی لێوە دەکەن. ئەرکێکی پێشەیی و ئەخلاقی و مرۆییە بەتایبەت لەبەرامبەر ئەو کچانەی کەهەمیشە دەترسن نامەخوا نەوەکو ئەو "پەردەیە" شتێکی لێبێت.

تۆ بڵێی ئەو زانستە ئەوەندە ترسناک بێت لەناو کۆمەڵگایەکی نەریتی و پیاوسالاری وەکو کوردستان کە ووتنی کێشەی لێبکەوێتەوە یان وەکو زۆر بابەتی تر بەلاڕێدا ببردرێت؟ ئایا ئەمە حاڵەتی "نەشیش بسووتێ نەکەباب" کەیە؟ وا قسە دەکرێت تا هەموو لایەک رازی بێت. ئەی چۆن دەبوو ئەگەر لەشوێنی ئەوەی قسە لەسەر پەردەیەک بکرێت کە گوایە قابیلی لاچوون یان دڕان وخوێن هاتنەدەرەوەیە قسە لەسەر بوون و نەبوون یان ناونانی وەکو پەردە بکرایە؟ ئایا ئەو زانیارییەی دەدرێت بەبینەران وەکو نموونەی ئەسپسواری، کاراتێ یان پاسکیل لێخۆڕین کە دوژمنی ئەو پەردەیەن مەترسی ئەوەی لێناکرێت کەچەندەها دایکو باوک جووڵەی کچەکانیان سنووردار بکەن نەوەکو لەپڕیکدا پەردەکە لابچیت؟.

دروست نییە کەمنداڵی کچ بەو هەستەوە گەورە بن کە پەردەیەکیان پێوەیە و قابیلی لاچوونە. بەڵکو پێویستیان بەپەروەردەیەکی تەندروستە کە بڕوا بەخۆبوونیان لەلادروست بکات، لەکاتی تەمەنی گونجاودا زانیاری دروست وەرگرن لەسەر هەموو بەشەکانی لەش و چۆنیەتی گەشەکردنی.

لەزۆر کۆمەڵگادا خەڵکی بڕوایان بەو ئەفسانەیە هەیە کەگوایە پەردەیەکی تەنک دەرەچەی کەئەندامی زێینەی مێینەی داپۆشیوە. زانستی پزیشکی سەلماندوویەتی هیچ پەردەک بوونی نییە، هێچ شتێکیش نییە کون بێت، بدڕێت یان لاچێت لەکاتێکدا کچێک بۆ یەکەم جار سێکسی دەبێت. یان لە ئەنجامی ئەو کارەدا هەمیشە خوێنی هەبێت. هەندێ جار ئەوە رووودەدات کە خوێنێکی کەمی هەبێت ئەمەش جیاوازە لەکەسێکەوە بۆ کەسێکی تر. نکۆڵی کردنی ئەم زانستە وەکو نکۆڵی کردنی ئەوەیە کە بڵێی زەوی خڕ نییە.

چەندەها تێگەیشتنی چەوت هەیە سەبارەت بەو شتەی کە لەزمانی کوردیدا بە پەردەی کچێنی ناودەبرێت. ئەو تێگەیشتنانە زۆر ترسناکن، چونکە لە راستی و زانستەوە دوورن. لەوانەیە هەندێ لەخوێنەرانی ئەم بابەتە تووڕەبن و بڵێن ئەم درۆیە چییە! لێرەدا تکای پشوو درێژیتان لێدەکەم بابزانین زانستی پزیشکی چۆن روونی دەکاتەوە.

بازنەی خەرمانەی زێ چییە؟

مێژووی ئەو ئەستورانەی یان ئەفسانانەی زاڵە بەسەر مێشکی مرۆڤدا لەبەرامبەر مێیندا زۆر کۆنە بەتایبەتی لەمەڕ پێناسەی پاکیزەیی لەمێژووی مرۆڤایەتی و ئایینە جیاوازەکاندا، سەرچاوەکەشی تەنها نەزانین و ترسی چۆنیەتی کۆنتڕۆڵکردنی خەرمانەی زێیە لەلای مێینە. هەر ئەم نەزانین و پشتبەستن بە ئەستورەکانە کە تائێستاش دەبنە هۆی تێکدانی ژیانی هەزارەها کچ لە رۆژهەڵاتی ناویندا کە کوردستانیش دەگرێتەوە. گوایە کەوتن لەکاتی ئەسپسواری و پاسکیل و هەندێ وەرزشی تر لەوانەیە ببنە هۆی لەدەستدانی ئەو شتەی بە پەردە ناوی دەبەن جێی پرسیارە.

هیچ پەردەیەک نییە کە کۆئەندامی زێ و دەرەچەی زێ داپۆشیبێت تا بەهێزیکی دەرەکی یان بەیەکەم جار سێکست دەبێت بدڕێت یاخود لاچێت. ئەوەش دروست نییە هەموو یەکە خوێنی هەبێت، بەڵام هەندێ جار ئەوە روودەدات. کۆئەندام و دەرەچەی زێ لەچەندین توێی شانەی لینجاو پێکهاتووە کە پێی دەوترێت بازنەی خەرمانەی زێ کە شایانی کشانن. توێی شانەی لینجاو لەکەسێکەوە بۆ کەسیکی تر جیاوازە تەنانەت شێوەشیان دەکرێت جۆراو جۆر بێت. دەکرێت یەکە لە توێیەکان بڕووشی و رەنگە کەمێک خوێنی لێبێت، بەڵام خۆی چاک دەبێتەوە.

لە گفتوگۆی ناو بەرنامەکەدا دکتۆرەکان سوورن لەسەر ئەوەی لە ئەنجامی هەندی وەرزشدا ئەگەر خوێن هات ئەوە پەردەکە لاچووە. ئەی ئەگەر هاتوو کچێک بەربەوەو خەرمانەی زێی لەو جۆرە بوو کە دەکشێت(لاستیکی) بوو هیچ خوێنێکی لێوە نەهات بە ئەوە دەڵێن چی؟.

لێرەد قسەیەکی نەستەقی چینی دەهێنمەوە بۆ ئەوەی ئەو مەبەستەی کەهەمە لەم باسەدا بەرزی بکەمەوە ئەویش ئەوەیە کە دەڵێ: بە ئەوەی لەهەرشتە تێبگەی دەبێت بەناوی خۆیەوە بانگی بکەی. لەزمانی کوردی و گفتوگۆکاندا، لەمەدیادا پێویستە بابەتێکی ئەوەندە گرنگ کە لەزۆر شوێن و کاتدا بەستراوە بەژیان و مردنی کچەکەوە بەووردی

باسی لێوە بکەین و زانیاری پێویست بەرزبکرێتەوە، بۆ بەرپرسیارییەتەوە مامەڵەی لەگەڵ بکەین و ئەمەش ڕێگایەکە بۆ چاککردنەوەی تێگەیشتنە هەڵەکان. لێردا با ئەوەی سەدەها ساڵە ناوی پەردەیان لەناوە بەناوی خێیەوە باسی بکەین ئەویش خۆرمانەی زێیە.

بەیان ناسیح
کۆمەڵناس

پێشانگای "کوردەکان: دابوونەریت و مۆدێرنیتە" لە گالەری "تریپتیچ"ی مۆسکۆ بەڕێوەچوو

مەنسوور جیهانی / مۆسکۆ –

پێشانگای "کوردەکان: دابوونەریت و مۆدێرنیتە" لە گالەری هونەری هاوچەرخی "تریپتیچ" لە شاری مۆسکۆ لە وڵاتی ڕووسیا بەڕێوەچوو.

پێشانگای "کوردەکان: دابوونەریت و مۆدێرنیتە" Kurds: traditions and modernity لە گالەری هونەری هاوچەرخی "تریپتیچ" Triptych بۆ ناوەرۆکی هونەریی ئێستای کوردەکان و بە ئامادەبوونی بەرهەمی هونەرمەندانی ناوداری کورد؛ بە ناونیشانی بەشێک لە سێیەمین خولی فێستیڤاڵی فیلمی کوردی "مۆسکۆ" Moscow لە شاری مۆسکۆ لە وڵاتی فیدڕاسیۆنی ڕووسیا بەڕێوەچوو و میوانداریی هۆگرانی هونەرە شێوەکارییەکان بوو.

لەم ڕووداوە هونەرییەدا کۆمەڵێک بەرهەم بە شێوازیی زۆر جیاواز و بە تەکنیکی جۆراوجۆر خرایە بەر دیدی هۆگرانەوە کە نیشاندەری جۆراوجۆری کەلتووری خەڵکی کوردە.

ئەم پێشانگایە بە ئامادەبوونی "کەرەم گەردەن زەری" Kerem Gerdenzeri سەرۆکی فێستیڤاڵی فیلمی کوردی "مۆسکۆ"، ئاوازدانەر و

گۆرانیبێژی ناوداری کوردیی دانیشتووی وڵاتی ڕووسیا، خاتوو “ئینا تجۆوا” Inna Tejoeva بەرپرسی گالێری هونەری هاوچەرخی “تریپتیچ” Triptych، “حەمەی حەمە سەعید” وەزیری ڕۆشنبیری و لاوانی حکومەتی هەرێمی کوردستان، خاتوو “ڤیکتۆریا شیشکۆڤا” Victoria Shishkova لە بەرپرسانی سەرەکی گالێری هونەری هاوچەرخی “تریپتیچ”، خاتوو “گولیزێر گێردێن زێری” Gulizer Gerdenzeri بەرپرسی فێستیڤاڵی فیلمی کوردی “مۆسکۆ”، لێژنەیەکی باڵا لە وەزارەتی ڕۆشنبیری و لاوانی حکومەتی هەرێمی کوردستان و هەروەها هونەرمەندانی ئامادەبوو کرایەوە.

لە ڕۆژانی بەڕێوەچوونی ئەم گالێرییەدا؛ “بێهرووز قوبادی” دەرهێنەری فیلمی سینەمایی “٥ کیلۆ گوێز” 5 Kilos of Walnuts بە هاوڕێیەتی لەگەڵ “محەمەد نووری” و “تیما تەقی زادە” ئەکتەرە سەرەکییەکانی ئەم بەرهەمە سینەماییە، “بیلال کورکۆت” Bilal Korkut دەرهێنەری فیلمی سینەمایی “بۆشاییەک لە دیوار” The hole in the Wall، “ئەمیر غوڵامی” دادوەری بەشی پێشبڕکێی “کورتە فیلمی چیرۆکی”، “فەرید ئیلهامی” دەرهێنەری بەڵگەفیلمی بڕیندی “تەمیرە” Tamira، گۆرانیبێژ، ئاوازدانەر، توێژەر و ژەنیاری تەنبوور و هەروەها “سەعید ئیمامی” ژەنیاری دەف تیایدا ئامادە بوون.

لەم پێشانگایەدا، بەرهەمەکانی “تەیموراز ڕاشۆیف” Teimuraz Rashoev هونەرمەندی بەرچاو لە چوارچێوەی کارگەی خوڵقێنەری ز.ک. تسێرێتلی Z. K. Tsereteli، پەیکەرتاشی، هونەرەکانی ویترای و موعەڕەق پێشکەش کرا. بێجگە لەوانە، بینەران لەوێی لەگەڵ بەرهەمەکانی “ڕۆزا ئۆزمانیان” Roza Ozmanyan ئاشنا بوون کە نموونەیەکەی سەرکەوتووە لە هونەری ئاسایی بەڵام بە کوالیتە و بە پێز و بە ناوەرۆک.

بە کەڵک وەرگرتن لە بەرهەمی هونەرمەندان “دەیڤید پیرۆزی” David Pirozi و “کۆڵی خان” Koli Khan دەتوانین بۆمان دەربکەوێت کە چۆن یەک ڕیز هونەرمەندی داهێنەر لە دایک دەبن و تەکنیکی هونەریی لە جیلێکەوە بۆ جیلێکی دیکە دەگوازرێتەوە.

“تەیموراز ڕاشۆیف”، “ڕۆزا ئۆزمانیان” و “دەیڤید پیرۆزی” بۆخۆیان لە پێشانگاکە ئامادەبوون و بەرهەمەکانیان پێشکەش بە ئامادەبووان کرد.

بەرهەمەکانی “هێڤاڵ تژەندەرە” Heval Tazhandare کە بە هۆی کارە

گڕافیکییە سەرنج ڕاکێش و پێچووڵەکانییەوە ناسراوە و هەروەها نوێترین بەرهەمی "زەینە بڕۆیان" Zina Broyan هونەرمەندی بەهرەمەند لە پێشانگای "کوردەکان: دابوونەریت و مۆدێرنیتە" پێشکەش کران؛ کە تابڵۆی بڕۆیان، بەرهەمێکی دیجیتاڵ لە قەوارەی گەورە و سەرسووڕهێنەر بوو کە بە چاپ لەسەر کاغەز و بە ئیلهام لە نیلووفەڕە ئاوییەکانی هێمای مۆنە ئاراستە کرابوو.

لە بەشێکی دیکەی ئەم پێشانگایەدا، بەرهەمی هونەرمەندێکی تامەجرێ و قوتابی پپلی چوار بە ناوی "نۆریک یۆسۆیان" Norik Iusoyan خرابووە ڕوو کە تابڵۆکانی بە ناوەرۆکی نەتەوایەتی خوڵقێندرا بوون.

ڕۆمانی بە ڕێگاوە لە وڵاتی سوید چاپ و بڵاوکرایەوە

ڕۆمانی بەڕێگاوە لە نووسینی (دڵشاد کاوانی) یە، ڕێکەوتی 13\11\2023 لە وڵاتی سوید و ئەسکەندەنافیا چاپ و بڵاوکرایەوە.
ڕۆمانی بە ڕێگاوە ڕۆمانێکی کوردی سادیستی ماسۆزشییە، بە شێوە و تەکنیکی جیاواز نووسراوەتەوە. ڕۆمانی بەڕێگاوە لە دوو بەشی سەرەکی بەناوی پەتای دەنگ و چێژی خوێن و هەژدە بەشی بچووک پێکهاتووە، کە باس لە ماڵباتێکی میران دەکات لەسەر هێز و دەسەڵاتی میرایەتی دەکەونە نێو کێشە و شەڕ و ئاشوب. هەروەها کوشتن و بڕین پێکهاتەی سەرەکی ڕۆمانەکەیە و چەندین ڕووداوی گرنگ لە چوارچێوەی ڕووداوە سەرەیەکی ڕوودەدەن. لە ڕۆمانی بەڕێگاوە زمان باڵایە و گرنگییەکی زۆر بە فەنتازیا و خەیاڵ دراوە. دڵشاد کاوانی ڕایگەیاند ڕۆمانی بەڕێگاوە لە ساڵی ٢٠٢٠ لە چاپخانەی جەنگەڵ لە تاران، هەر لەگەڵ چاپی یەکەمی لە ڕاگەیاندنەکانی ناوخۆیی و جیهانی گرنگییەکی زۆری پێدرا و ئێستاش بۆتە جێگەی سەرنجی توێژەران و چەندین توێژینەوەی زانستی و ئەکادیمی لەبارەیەوە نووسراوە. هەروەها گوتیشی: چاپی دووەمی لە ساڵی ٢٠٢٣ لە دووتووەی بەرگێکی جواندا لە لایەن وەشانخانەی 49books چلونە

کتێب لە وڵاتی سوید و وڵاتانی ئەسکەندەنافیا چاپ و بڵاوکرایەوە.
نووسەری ڕۆمانەکە ئاماژەی بەوەکرد کە ڕۆمانی بەڕێگاوە لەلایەن وەرگێڕی کورد عادل قادری وەرگێڕاوەتە سەر زمانی فارسی لە دەرفەتێکدا لە وڵاتی ئێرانیش بە زمانی فارسی چاپ و بڵاودەبێتەوە. ڕۆمانی بە ڕێگاوە ڕزگار کاوانی هەڵێچنیی کردووە و سیپان دیزانی بەرگ و ناوەڕۆکی لای شارۆخ ئارژەنگی نەخشەسازیی بۆ کراوە.

سەد ساڵی گفتوگۆ نەک ڕۆژێکی شەڕ.. ڕەزا شوان

هۆزانڤانی کوردمان (لەتیف هەڵمەت) دەڵێت: "شەڕ بە تەقەیەک دەستپێدەکات، بەڵام بە هەزاران تەقە کۆتایی پێ دانەرێت".
بۆچی قورسە کە مرۆڤ بە ئاشتی و بە ئارامی و ئاسوودەیی بەبێ شەڕ بژین؟ ئایا شتێک هەیە کە بتوانێت ئەم هەموو رق و توندوتیژی و کوشتن و بڕینە روون بکاتەوە؟ کە بە زۆری ناڕەوا و تاوانن. کاتی ئەوە هاتووە کە بیر لە سایکۆلۆژیای جەنگ و هۆیەکانی هەڵگیرساندنی بکرێت.
دەروونناسانی پەرەسەندن، وادەبینن کە سروشتییە ئادەمیزاد شەڕ بکەن، چونکە ئەمە لە بنەڕەتدا لە جیناتی خۆپەرستی بووینە. پێویستیان بە کڵۆنکردن (کۆپی) یان دووبارەکردنەوە هەیە.
لە کاتی خوێندنەوەی هەر پەرتووکێک، دەربارەی مێژووی جیهان، بە زۆری بە تێڕوانینە گشتییەکان کۆتایی دێت، کە ئەستەمە مرۆڤ بە ئاشتی بژین. نزیکترین نموونە، شەڕی ئێستای نێوان روسیا و ئۆکرانیا، ئیسرائیل و فەلەستینە. کەواتە مرۆڤ هیچ پەند و وانەیەیان لە دوو جەنگی جیهانی وێرانکەر وەرنەگرتوون. لە جەنگی جیهانیی یەکەمدا نزیکەی (١٣) ملیۆن مرۆڤ کوژران. لە جەنگی جیهانیی دووەمدا زیاتر لە (٥٠) ملیۆن مرۆڤ کوژران. شەڕیش تەڕ وشک دەسووتێنێت.
ئەو هەموو پارە زەبەلاحەی لەم دوو شەردا بەفیڕۆ دران،

ئەگەر لە ئاوەدانی و بژێویی ژیانی مرۆڤدا خەرج بکرانایە، لە هیچ شوێنێکی جیهاندا هەژاری و برسێتی نەدەما و ئاشتی و ئاسوودەیی و خۆشەویستی، باڵیان بەسەر جیهاندا دەکێشا.
لە ماوەی ساڵانی (١٧٤٠ ــ ١٨٩٧) دا، (٢٣٠) جەنگ و شۆڕش لەسەر زەویی ئەوروپادا ڕوویان دا، تا ئەو ڕادەیەی دەوڵەتان بە هۆی زۆری خەرجییەکانی سەربازییەوە، وەختبوو مایەپووچی خۆیان ڕابگەیەنن.
پاراستنی هاوڵاتیانی مەدەنی لە کاتی شەڕە چەکدارییەکاندا، لەژێر ناوی(پارێزبەندیی کەسانی شەڕنەکەر) ئەم بنەمایە، تەنها دروشمە و بە زەقی و بە ڕەقی پێشێلکراوە. چونکە لە شەڕدا، نە بەهای ڕەوشتی و نە سۆزی مرۆڤایەتی نە ویژدانی زیندوو نە ڕەچاوکردنی مافەکانی منداڵان و ژنان و مافەکانی مرۆڤ دەکرێن. بەشێکی زۆری شەڕکەران دەبنە دڕندەتر لە دڕندە و لە پێستی مرۆڤ و مرۆڤایەتی دردەچن.
بە چاوی خۆمان ئەم ڕاستیانە ئەدەبینین، کە چۆن روسیا و ئۆکرانیا، ئیسرائیل و حەماس، تورکیای داگیرکەری کوردستان لە دژی ڕۆژاوای کوردستان، بە کوشندەترین چەکی تازەی وێرانکاری بە جیاوازی ــ شەلم کوێرم دەستناپارێزم ــ منداڵ و ژن و پیر و پەککەوتە دەکوژن. بەردوومانی قوتابخانە و نەخۆشخانە و وێزگەکانی ئاو و کارەبا دەکەن. هەموو یاسا و ڕێسایەکی نێودەوڵەتی و ڕەوشتیی و مرۆڤایەتییان بەزاندوون.

ئیسرائیل و فەلەستین (٧٥) ساڵە لە شەڕێکی خوێناویدا، ئەگەر حەفتا و پێنج ساڵی تریش شەڕ بکەن، ناگەن بە ئەنجامێکی یەکلایی کەرەوە. تورکیای ڕەگەزپەرستیش نزیکەی سەد ساڵە لە دژایەتی کورد دەکات. بە گەورەترین سوپای دڕندە و خوێنڕێژ، بە تازەترین چەکی کوشندە، پەلاماری کوردستانی داوە کوردە دەکوژێت، دەست لە منداڵی نێو لانکیش ناپارێزن و دەیکوژن، چونکە ئەمە ڕاستیی ئایدۆلۆژیا و کولتووری بەگەنی بەماوەیانە. بەڵام سەد ساڵیکەش شەڕ بکەن و کورد بکوژن، ناتوانن کورد لەناوبەرن. و گەلی تورکیش ناتوانن بە ئاسوودەیی و بە ئاشتی بژین تا کوردیش نەبێت بە خاوەنی دەوڵەتی خۆی. بۆیە تا ڕۆژێک زووتر شەڕ ڕابگرن و ئاشتی ڕابگەیەنن لە بەرژەوەندیی هەموو لایەک دایە و زیانەکان کەمتر دەبنەوە. چونکە هەرگیز کێشەکان بە شەڕ و ڕق چارەسەر ناکرێن، بەڵکو قووڵتر دەبنەوە. دەتوانن لەسەر مێزی گفتوگۆدا چارەسەری کێشەکان بکەن و ئاشتی بەرقەراربێت.

بۆيە دەوترێت:”سەد ساڵی گفتوگۆ.. نەک رۆژێکی شەڕ”. شەر پەشيمانيی لە دوايە.
لەم پێودانگەوە، تا رۆژی زووتر، روسيا و ئۆکرانيا، ئيسرائيل و حەماس، تورکيا و کورد، ئەو شوێنانەی تر کە شەڕيان لە نێواندا هەيە، دەستی ئاشتی بۆ يەکتری درێژ بکەن و بە گفتۆگۆ چارەسەری کێشەکانيان بکەن لە بەرژەوەندی هەموويانە.
کورد وتەنيش:”زيان لە نيوەشی بگ□□ت□وە.. هەر قازانجە”.
بە داخەوە د□و□ت□ زلهێزەکان و بەرژەوەنديويستەکان، بەشێکيان بوونە بە کای بن ئاگر. يا بوونە بە تەماشاکەری ئەم شەڕانە.
هەر وەکو سەيری يارييەکی تۆپی پێ بکەن، نايانەوێت لەم شەڕانەدا ناوبژی بکەن. کوشتنی ناڕەوای بێتاوانان رابگرن.
هەڵويستی نەرێنی د□و□ت□ زيلهێزەکان، لەم شەڕانەدا، وەکو کورتە چيرۆکی (پياوێکی ريش سپی و دوو منداڵی شەرکەر) دێتە بەرچاوم.
جارێکيان دوو منداڵ شەڕيان دەکرد، پياوێکی ريش سپی بە دياريانەوە وەستابوو، سەيری شەرەکەيانی دەکرد.. پياوێکی تر لە دوورەوە دەيان بينێت و دێت بۆ لايان، تا ناوبژی دوو منداڵەکە بکات. بە پياوە ريش سپييەکەی وت: مامە گيان خۆ تۆ ريشت سپييە، بۆ ناوبژيی ئەم دوو منداڵە ناکەيت و وەستاويت و سەيريان دەکەيت؟
پياوە رێش سپييەکە وتی:” تا دايانم بە شەرەوە.. خەريکبوو شەيتان شەق بەرێت. ئێستا جەنابيشت دەيەوێت بە ئاسانی ناوبژييان بکەم و لێکيان بکەمەوە.
نەفرەت لە شەڕ و لە شەڕخوازان